

REGION
DALARNA

Delårsrapport

juli 2020

- Coronapandemin påverkar starkt verksamheten och ekonomin i Region Dalarna.
- Regionens samlade prognos pekar mot ett resultat enligt balanskravet på 303 mnkr vilket är 148 mnkr bättre än budget.
- Prognosen för verksamheternas nettokostnader är 93 mnkr högre än budgeterat. De största negativa budgetavvikelserna finns inom hälso- och sjukvårdsförvaltningen, tandvårdsförvaltningen samt kollektivtrafik-förvaltningen. Finansförvaltningens prognos avviker positivt mot budget med 40 mnkr.
- Jämfört med budget beräknas skatteintäkterna minska med 71 mnkr medan generella statsbidrag och utjämning beräknas öka med 299 mnkr.

RS 2020-09-14
RF 2020-09-28
RD20/03398

Förvaltningsberättelse	3
Händelser av väsentlig betydelse.....	3
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning ..	5
Balanskravsresultat	11
Personal	12
Resultaträkning.....	16
Balansräkning.....	17
Kassaflödesanalys.....	18
Noter	19
Drift och investeringsredovisning.....	21
Driftredovisning	21
Investeringsredovisning.....	23

Förvaltningsberättelse

Händelser av väsentlig betydelse

Coronapandemi, covid-19

Under snart sex månader har hälso- och sjukvården arbetat dygnet runt med coronapandemin. Det har krävt mycket arbete och stora insatser från många medarbetare. Initialt skedde en mycket snabb uppgång av antalet smittade som både krävde intensivvård och ordinarie slutenvård. Tack vare många goda insatser och en förmåga till stor flexibilitet klarade Region Dalarna att möta denna helt nya grupp av patienter med fler intensivvårdsplatser och fler slutenvårdsplatser. Den värsta toppen på pandemin inträffade under april och sen dess har det varit en långsamt nedåtgående trend och i dagsläget är det mycket få patienter som vårdas inom akutsjukvården eller intensivvården.

Redan under maj månad påbörjades ett arbete för återgång till normal verksamhet. Detta parallellt med insikten att nya smitthärdar kan dyka upp och på nytt störa den planering som görs. Coronaviruset är något som sjukvården har att hantera framledes tillsammans med all övrig verksamhet. Antalet covid-vårdplatser i sjukvården har successivt dragits ner och medarbetare har kunnat återvända till sina ordinarie arbetsplatser. Dock sker detta med det förbehållet att om virusspridningen tar ny fart, måste vi omedelbart samla våra krafter igen.

Under pandemin har sjukvården på grund av smittorisk och av hänsyn till olika riskgrupper endast kunnat ta emot medicinskt nödvändiga besök och uteslutande tidskritiska operationer har kunnat genomföras. För att om möjligt minska de negativa effekterna av fördröjningarna, har en produktionssamordningsgrupp skapats under slutet av våren. Detta för att inventera de köer som finns och för att förbättra flödena.

Regionservice har som en följd av pandemin arbetat efter en prioriteringsplan för förvaltningens samlade verksamhet. Prioriteringsplanen är ett styrdokument för prioritering av verksamhet och fördelning samt omfördelning av personal vid personalbortfall. Förvaltningen vidmakthåller och fortsätter utföra de tillkommande och utökade serviceuppdragen i samband med pandemin. Hittills under krisen har Regionservice i huvudsak upprätthållit normal drift.

Regionservice har fått i uppdrag av regionledningen att upprätta ett temporärt centrallager på Falu lasarett. Lagret innehåller kritiska artiklar för skyddsutrustning och utgör ett beredskapslager för hela regionen. Det har under våren varit stora svårigheter att få inleveranser av materiel i den omfattning regionen haft behov av, men över tid har läget successivt förbättrats och stabiliserats.

Båda hjälpmedelsförvaltningarna har minskade besök och utprovningar som en följd av pandemin. Inom hörsel och syn tillhör majoriteten av verksamhetens målgrupper någon riskgrupp, främst personer över 70 år.

Tandvårdsförvaltningen tog i mars beslutet att endast erbjuda akuttandvård på grund av brist på skyddsmateriel. Nu har tandvården börjat kalla patienter igen med prioritering av barn och ungdomar med högre riskgrupp och vuxna där vården ej kan anstå. Fortfarande gäller stoppet för all uppsökande verksamhet för äldre och ej nödvändig

behandling för riskgrupper.

För kollektivtrafiken har restriktionerna med anledning av pandemin krävt extra arbete med planering och uppföljning. Trafikföretagen har kört kollektivtrafiken med stängda framdörrar vilket medfört att validering av färdbevis inte kunnat genomföras. Resenärer har inte haft möjlighet att köpa biljett ombord på bussen, vilket medfört att många rest utan giltigt färdbevis. Förvaltningen har tillsatt kontrollanter, med uppgift att kontrollera färdbevis samt att upplysa resenärer om var de kan köpa giltigt färdbevis. Med hjälp av statistik och uppföljning pågår ständigt arbete med att identifiera turer som har behov av förstärkningstrafik för att undvika trängsel ombord.

Kulturverksamheterna i Dalarna har aktivt orienterat sig om hur rådande läge slagit emot kultursektorn i allmänhet och de fria kulturskaparna i synnerhet och utifrån denna kunskap genomfört olika insatser. Först och främst har omfördelning skett inom befintlig budget. I vissa fall har medel frigjorts då verksamheternas ordinarie aktiviteter ställts in, i andra fall har ordinarie stöd och utlysningar kunnat tidigareläggas. Kultur- och bildningsnämnden beslutade att nämnden skulle ha en generös hållning i fråga om utbetalda eller beviljade projekt- och organisationsbidrag och att de inte skulle återkrävas om den planerade verksamheten inte kunde genomföras på grund av pandemin. Länets kulturskapare har fått direktinformation om de nationella och regionala stöd till kultursektorn som varit möjliga att söka. Fram till sommaren har det främst varit fria kulturskapare och publik som drabbats, men med fortsatta restriktioner drabbas även flera av länskulturinstitutionerna av ekonomiska förluster.

För Regionala utvecklingsförvaltningen har pandemin medfört att verksamheten fått göra omprioriteringar för att genom särskilda insatser stödja näringslivet som drabbats hårt. Regeringen har gjort det möjligt att anpassa vissa företagsstöd för att stötta företag som drabbats av pandemins effekter. Därtill har förvaltningen haft en koordinerande roll och samlat de kommunala näringslivskontoren och företagsfrämjarna till veckovisa avstämningar samt tagit fram särskilda analyser.

På central förvaltning har kommunikationsenheten haft ett ökat tryck på presstjänsten och många olika kommunikationsuppdrag på grund av pandemin. Personalenheten har startat upp ett tillfälligt bemanningscenter för att rekrytera resurser till vården. Utöver extern rekrytering har en kompetensinventering av befintlig personal genomförts. Chefäkaravdelningen har i högsta grad varit involverade, bland annat i arbetet med beredskapslager, prioriteringar i vården, krishanteringsstöd, Regional ledningsgrupp corona samt arbete med kontakter med länets kommuner, Länsstyrelsen och Socialstyrelsen. Analysavdelningen har tagit fram daglig statistik avseende covid-19 samt gjort prognoser för pandemins förlopp.

Kollektivtrafik

Den nya organisationen på Kollektivtrafikförvaltningen har börjat ta form, först med tillsättning av förvaltningschef och sedan med chef för servicetrafiken och chef för kvalitet och utveckling. Rekrytering av chef för linjetrafiken pågår fortfarande. I samband med att förvaltningschefen tillträdde hade den förstärkta ledningsgruppen som ryckt in under vintern och våren fullgjort sitt uppdrag.

Regionens jurister har sett över trafikavtalet som upprättats mellan trafikföretagen och Kollektivtrafikförvaltningen. Det finns ett antal både dokumenterade och muntliga tilläggsavtal som behöver förtydligas eller avslutas. Dialogen med trafikföretagen planeras kunna avslutas under hösten.

Ändringar i berörda system gör att de nu följer trafikavtalen och ytterligare uppdateringar kommer att ske i oktober. Kontroll och uppföljning av förvaltningens kostnader kring IT och telefoni har påbörjats genom att identifiera fakturor och avtal. Samtidigt sker en kartläggning av hur aktuella delar kan integreras med övriga regionen.

Orealiserade förluster

Finansmarknaderna reagerade kraftigt i samband med att covid-19 utvecklades till en pandemi. Initialt uppkom en bristsituation som orsakades främst av att kinesiska producenter inte kunde leverera, för att därefter övergå till en kraftig efterfrågeminskning när konsumtionen, främst på investeringsvaror, gick ner. Efter den kraftiga nedgången på finansmarknaderna i mitten av mars månad har dessa återhämtat sig. I delårsbokslutet per juli uppgår de orealiserade förlusterna till 26 mnkr.

Läget är fortsatt spänt mellan USA och Kina och tillväxttalen för USA och Europa är på en rekordlåg nivå. Trots det har ledande aktieindex stigit, vilket bedöms bero till stor del på de stora stimulanspaket som aviserats i Europa och USA. Detta tillsammans med att fler länder har öppnat upp efter den första vågen av pandemin har tillfälligt ökat optimismen.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Prognos för måloppfyllelse, delårsrapport juli 2020	Målområde											
	Medborgare			Medarbetare och ledarskap			Hållbar utveckling			Digitalisering		
Förvaltning	●	▲	■	●	▲	■	●	▲	■	●	▲	■
Hälso- och sjukvård		1			1			1			1	
Central förvaltning	1	3			1			1			1	
Hörsel och Syn Region Dalarna		1			1		1			1		
Regionfastigheter	1	2		3	2		3	1			3	
Regionservice Dalarna	3			3			3			1	2	
Kultur och Bildning	7	1		4			2	2		1	2	
Tandvårdsförvaltning		1	1		1		1		1		1	
Kollektivtrafikförvaltning	1	1	1	3				3			2	1
Patientnämndsförvaltningen	2	1		1			1			1		
Regional utvecklingsförvaltning	3	2		2	1	1	3	1			3	
Hjälpmiddel Dalarna	1	1		2	1		1	2		2	1	
Kostsamverkan Mora	3			3			3			1	2	
Summa	22	14	2	21	8	1	18	11	1	7	18	1

Mål uppfyllt	●	68
Mål delvis uppfyllt	▲	51
Mål ej uppfyllt	■	4
Summa antal mål		123

Övergripande mål i Regionplan 2020

I regionplanen för 2020 finns fyra målområden som ska vara vägledande vid nämnders och verksamheters målstyrningsprocesser. Region Dalarnas målområden är: medborgare, medarbetare och ledarskap, hållbar utveckling samt digitalisering.

Förvaltningarna har lämnat en prognos för måloppfyllelsen 2020. Målen är indelade i de fyra målområden som finns i regionplanen.

Trots att samtliga förvaltningar uppger att pandemin påverkar verksamheten i stor grad är prognosen att majoriteteten

av målen kommer att uppfyllas helt eller delvis. Enligt prognosen kommer drygt hälften av målen uppfyllas helt. Dock finns osäkerheter i prognosen då möjligheterna att uppfylla målen påverkas av när verksamheterna kan återgå till normalt läge samt vilka restriktioner som fortsatt kommer att gälla.

Det är i samband med avrapporteringen av målen i årsredovisningen för 2020 som måloppfyllelsen kommer att utvärderas.

Prognos helår, uppdrag enligt Regionplan 2020

Styrelse / Nämnd	Antal uppdrag	●	▶	▲	▲	■	Ej svar
Regionstyrelsen	19	8	9	1		1	
Hållbarhetsberedningen	5	2	2			1	
Hälsovalsberedningen	2		1	1			
Forskningsberedningen	5	1	2	2			
Hälso- och sjukvårdsnämnden	15	7	4	1			3
Regionala utvecklingsnämnden	5	1	4				
Beredningen för Dalarnas Utveckling	1		1				
Kollektivtrafiknämnden	10	4	1		3	2	
Fastighetsnämnden	6	3	3				
Service­nämnden	4	1	2	1			
Tandvårdsnämnden	3	2	1				
Kultur- och bildningsnämnden	8	5	2	1			
Patientnämnden	5	3			2		
Hjäl­pmedels­nämnden Dalarna	2	1			1		
Gemensam nämnd för kostsamverkan, Mora	1	1					
Summa	91	39	32	7	6	4	3

- Klart
- ▶ Ständigt pågående
- ▲ Pågående
- ▲ Nästan klart
- Ej startat

Uppdrag i regionplan 2020

Av de 91 uppdrag som återfinns i regionplanen 2020 är prognosen att 39 stycken kommer vara klara vid årets slut, ytterligare 32 är av karaktären ständigt pågående. Fyra uppdrag bedöms inte kunna starta innan utgången av 2020.

Se även "Bilaga förvaltningar delårsrapport 2020".

Måluppfyllelse finansiella mål

Finansiella mål och nyckeltal		Delår juli 2020	Delår juli 2019	Prognos 2020	Budget 2020	Resultat 2019	Prognos mål-uppfyllelse
Finansiella mål							
Årets resultat, (enligt balanskrav)	mnkr	142	63	303	155	7	●
Resultatet, enligt balanskravet, ska vara ett överskott på minst 1% av skatte- och bidragsintäkterna åren 2019-2021 men 2% senast år 2022	%	2.5	1.1	3.0	1.6	0.1	●
Styrelsen och nämnderna ska hålla fastslagen budget och inte överskrida budgeterad nettokostnadsutveckling	%	50	75	42	100	67	■
Finansiell placering ska matcha pensionskuldens utveckling och därutöver öka avsättning med minst 400 mnkr per år	%	13	50	100	100	100	●
Nyckeltal							
Skatteintäcks- och generella statsbidragsutveckling	%	4.8	2.9	7.4	5.0	3.7	
Nettokostnadsutveckling	%	3.6	4.7	4.4	3.4	3.2	
Årets investeringar	mnkr	458	288	859	965	560	
Placerade pensionsmedel	mnkr	1 248	994	1 598	1 591	1 195	
Soliditet	%	6	4	8	5	4	
Soliditet inkl. ansvarsförbindelse	%	-65	-84	-60	-66	-77	
Lån vid årets slut	mnkr	200	200	200	100	200	
Ansvarsförbindelse pensioner intjänade före 1998 inkl. löneskatt	mnkr	4 385	4 586	4 312	4 520	4 696	
Pensionsavsättning, förmånsbestämd ålderspension inkl. löneskatt	mnkr	3 705	3 400	3 783	3 823	3 554	

● mål uppfyllt ▲ mål delvis uppfyllt ■ mål ej uppfyllt

Av de fyra finansiella målen är prognosen att tre av dessa kommer att uppfyllas. Årets resultat enligt balanskravet prognosticeras bli 303 mnkr, vilket motsvarar 3,0 procent av skatter och statsbidrag. Enligt prognos kommer budgeterade 400 mnkr avsättas i finansiella placeringar.

Målet som anger att styrelsen och nämnderna ska hålla budget kommer ej uppnås enligt prognosen. Hälso- och sjukvårdsnämnden, Servicenämnden, Tandvårdsnämnden, Kollektivtrafiknämnden, Kultur- och bildningsnämnden samt de gemensamma nämnderna för kost och hjälpmedel prognosticerar underskott i sina delårsrapporter.

Ekonomisk prognos för helåret

Det finns fortsatt stora osäkerheter kring hur den pågående pandemin kommer att påverka regionens ekonomi under resterande delen av 2020. Dels vad gäller verksamhetens nettokostnad som kommer att påverkas beroende på hur smittspridningen utvecklas. Mycket beror på när verksamheterna kan återgå till ett normalläge samt i vilken takt det kan ske. Skatteprognosen från SKR är också mycket osäker.

Prognosticerat resultat enligt balanskravet är 303 mnkr, vilket avviker positivt mot budget med 148 mnkr. I prognosen ingår 50 mnkr i orealiserade förluster, som inte ingår i

balanskravsresultatet. Årets resultat enligt resultaträkningen prognosticeras därmed till 253 mnkr.

Verksamhetens nettokostnader är 93 mnkr högre än budgeterat, med störst negativa avvikelser inom hälso- och sjukvården, tandvården och kollektivtrafiken.

Skatteintäkterna är 71 mnkr lägre än budgeterat medan de generella statsbidragen prognosticeras bli 299 mnkr högre än i budget. Prognosen för skatteintäkter baseras på SKR:s prognos från augusti. SKR poängterar att en betydande osäkerhet fortfarande kvarstår och att kalkylerna illustrerar ett scenario, inte en prognos. Den prognos som SKR presenterade i augusti är väsentligt bättre än den som presenterades i april. Upprevideringarna beror på en anpassning till det preliminära beskattningsutfallet och att lönesumman bedöms öka mer 2020 än vad man prognosticerade i april.

Ökningen av de generella statsbidragen avser de beslut som tagits av riksdagen under februari till juni om tillskott till sektorn. Detaljerad beskrivning finns nedan under rubriken ”Generella statsbidrag och utjämning”.

Covid-19

Förvaltningarnas prognoser innehåller merkostnader, intäktsbortfall samt kostnadsminskningar kopplat till pandemin.

Covid-19 (mnkr)	2020	
	Ack utfall	Prognos
Merkostnader		
Hälso- och sjukvårdsförvaltning	-102	-157
Regionservice	-6	-8
Finansförvaltning	-18	-3
Övriga förvaltningar	-7	-20
Summa merkostnader	-133	-187
Intäktsbortfall		
Hälso- och sjukvårdsförvaltning	-16	-80
Tandvård	-40	-70
Kollektivtrafikförvaltning	-25	-45
Övriga förvaltningar	-8	-14
Summa intäktsbortfall	-89	-209
Kostnadsminskningar		
Kollektivtrafikförvaltning	17	19
Tandvård	9	18
Övriga förvaltningar	2	5
Summa kostnadsminskningar	27	42
SUMMA	-195	-353

Interna kostnader och intäkter eliminerade

Merkostnaderna i prognos uppgår till 187 mnkr totalt, varav 157 mnkr i hälso- och sjukvården. Intäktsbortfallet enligt prognos summerar till 209 mnkr, störst är det i hälso- och sjukvården, tandvården och kollektivtrafiken. Kollektivtrafikförvaltningen prognosticerar kostnadsminskningar på 19 mnkr avseende främst incitamentsersättningar och tandvården 18 mnkr avseende material, sjukresor och tolkkostnader.

En första ansökan om ersättning för merkostnader lämnas till Socialstyrelsen den 31/8 2020. I aktuell prognos har en försiktig bedömning gjorts av både merkostnaderna samt ersättningen, totalt finns 139 mnkr i statsbidrag för merkostnader upptagna i prognosen. Det motsvarar Dalarnas befolkningsandel av de av regeringen avsatta 5 mdkr.

Ekonomiskt resultat per juli

Resultatet per 31 juli 2020 är 116 mnkr, vilket är 41 mnkr lägre än samma period föregående år. Resultatet är 27 mnkr lägre än budget för perioden.

De orealiserade förlusterna uppgår per juli 2020 till 26 mnkr, exkluderas dessa från resultatet uppgår det till 142 mnkr, vilket är lika med budget för perioden. I resultatet per 31 juli 2019 ingick orealiserade vinster på 94 mnkr, exklusive dessa uppgick resultatet till 63 mnkr.

Verksamhetens resultat, det vill säga resultat före finansiella poster uppgår per 31 juli 2020 till 196 mnkr, vilket är 71 mnkr högre än samma period föregående år och 12 mnkr lägre än budget för perioden.

Verksamhetens intäkter

Verksamhetens intäkter uppgår till 1 087 mnkr och har minskat med 53 mnkr (4,7 procent) jämfört med samma period föregående år. Jämfört med budget är intäkterna 39 mnkr (3,4 procent) lägre.

I huvudsak beror avvikelserna på effekter av pandemin. De största negativa avvikelserna jämfört med samma period föregående år avser patientavgifter, biljettintäkter och vårdförsäljning.

Jämfört med samma period föregående år har patientavgifterna minskat med 10 mnkr (14,0 procent) i öppenvården och med 21 mnkr (36,2 procent) i tandvården. Vårdförsäljning har minskat med 20 mnkr (7,3 procent). Intäkter från vårdförsäljning som avser vård som vidarefaktureras till andra regioner har ökat med 10 mnkr (20,6 procent) jämfört med samma period föregående år. Motsvarande ökning finns gällande kostnader för köp av denna vård. Tandvårdens ersättning från försäkringskassan för utförd tandvård har minskat med 12 mnkr (42,0 procent). Biljettintäkterna i kollektivtrafiken har minskat med 21 mnkr (23,6 procent).

Erhållna bidrag har ökat jämfört med samma period föregående år och jämfört med ackumulerad budget. Som en åtgärd till följd av pandemin beslutade staten att under april – juli stå för alla kostnader för sjuklöner upp till dag 14, intäkterna för detta uppgår till 45 mnkr per juli.

Statsbidragen har ökat med 18 mnkr (7,4 procent) jämfört med föregående år. Av statsbidragen på totalt 266 mnkr avser 165 mnkr så kallade riktade statsbidrag enligt överenskommelser. I övrigt avser 49 mnkr verksamhetsbidrag till enheter inom kultursamverkansmodellen och till folkhögskolorna, 23 mnkr avser varaktig vård och asylsökandes sjukvård. Övriga statsbidrag utgör 29 mnkr.

Riktade statsbidrag enligt överenskommelser

Nedan följer en beskrivning av de största riktade statsbidragen enligt överenskommelser.

Ny uppdaterad Kömiljard

Målet med överenskommelsen är att förbättra tillgängligheten samt att utveckla uppföljningen av väntetider till att ge en mer komplett bild av tillgängligheten i vården. På grund av pandemins konsekvenser för hälso- och sjukvården har regeringen beslutat att regionerna inte behöver uppfylla prestationskrav för att få del av kömiljarderna 2020. De prestationsbaserade medlen för mars till och med november fördelas utifrån befolkningsstorlek. Per juli finns 28 mnkr i intäkter bokförda.

God och nära vård

Överenskommelsen är en sammanslagning av de tidigare överenskommelserna God och nära vård, Insatser för ökad tillgänglighet i barnhälsovården m m och En investering för utvecklade förutsättningar för vårdens medarbetare. Per juli finns 87 mnkr i intäkter bokförda.

Överenskommelsen för 2020 består av fyra utvecklingsområden som alla syftar till att stödja utvecklingen av hälso- och sjukvården med särskild inriktning på den nära vården. De är:

- Utvecklingen av den nära vården med fokus på primärvården
- Ökad tillgänglighet inom barnhälsovården
- Goda förutsättningar för vårdens medarbetare
- Insatser inom ramen för Vision e-hälsa 2025

Förbättrad förlossningsvård och insatser för kvinnors hälsa

Överenskommelsen utgör en del i arbetet för en mer jämställd hälso- och sjukvård och omfattar hela vårdkedjan före, under och efter graviditet. Sedan 2015 har flera överenskommelser som rör kvinnors hälsa tecknats mellan Regeringen och SKR. Per juli finns 15 mnkr i intäkter bokförda.

Exempel på insatser är betalda barnmorskeutbildningar, självprovtagning av HPV, arbetsmiljöarbete, utbildningsinsatser och lönesatser, gemensamt arbete med ”Säker vårdkedja under graviditet, förlossning och eftervård”.

Psykisk hälsa

Målsättning med den fleråriga överenskommelsen är att sluta de påverkbara hälsoklyftorna och skapa en god psykisk hälsa för hela befolkningen. Per juli finns 14 mnkr i intäkter bokförda.

I överenskommelsen finns fortsatta satsningar på att stärka första linjens vård för barn och unga där ungdomsmottagningarna utgör en viktig arena. Satsningen syftar till att barn och unga med psykisk ohälsa ska erbjudas god och nära vård som möter deras behov inom rimlig tid. Överenskommelsen är omfattande och ett flertal områden förutom ovanstående är inkluderade, bland annat suicidprevention, brukarsamverkan, psykiatrisk traumavård och samverkande insatser för samsjuklighet.

Skatteintäkter

Regionens största intäkt är skatteintäkter som motsvarar 60 procent av de externa intäkterna. Detta innebär att skatteintäkternas utveckling har en stor påverkan på regionens ekonomi. Skatteintäkterna har minskat med 133 mnkr (3,2 procent) jämfört med samma period 2019, vilket beror på effekter kopplade till pågående pandemins påverkan på skatteunderlaget.

Generella statsbidrag och utjämning

Generella statsbidrag och utjämning är 407 mnkr (27,7 procent) högre jämfört med samma period 2019, avvikelser mot budget är positiv med 161 mnkr (9,4 procent). Den nya kostnadsutjämningen innebär cirka 350 mnkr mer i intäkter per år, motsvarande 200 mnkr per juli. Återstående ökning beror på ökade statsbidrag, främst som en följd av pandemin. Statsbidraget för läkemedelsförmånen är 29 mnkr (5,9 procent) högre än vid samma period föregående år, och 9 mnkr (1,7 procent) högre än ackumulerad budget.

Tabellen nedan visar ackumulerat utfall, prognos och budget för generella statsbidrag och utjämning.

Generella statsbidrag och utjämning	Beslut	Ack utfall	Prognos	Budget
Inkomstutjämningsbidrag		874	1 499	1 506
Regleringsavgift		-40	-69	-69
Kostnadsutjämningsbidrag		304	521	524
Statsbidrag läkemedel		525	902	886
Statsbidrag för flyktingar		13	23	23
Ökning av generella statsbidrag 0,75 mdkr till regionerna.	19 feb	12	21	0
Ökning av generella statsbidrag 1,5 mdkr till regionerna. Finns i VÄB*, besked i januari.	16 juni	24	42	0
Ökning av generella statsbidrag 4,5 mdkr till regionerna. Presenterades i VÄB* i april.	16 juni	73	125	0
Ökning av generella statsbidrag 3 mdkr till regionerna. Presenterades 18 maj.	17 juni	49	84	0
Avsättning till periodiseringsfond, prognos, motsvarande minskning på skatteintäkter		0	21	0
Summa		1 834	3 169	2 870

*VÄB = Vårdrändningsbudget

Finansiella intäkter och kostnader

De finansiella intäkterna är 94 mnkr (94,5 procent) lägre än föregående år, vilket i sin helhet beror på att det under föregående år ingick 94 mnkr i realiserade vinster i denna post.

De finansiella kostnaderna är 17 mnkr (25,3 procent) högre än vid samma tidpunkt föregående år. 26 mnkr avser realiserade förluster, som en följd av att finansiella placeringar minskat i värde under 2020. Kostnader för räntor på pensioner har däremot minskat med 9 mnkr (14,3 procent) jämfört med samma period föregående år.

Verksamhetens kostnader

Verksamhetens kostnader, 6 454 mnkr, har ökat med 133 mnkr (2,1 procent) jämfört med samma period förra året.

Personalkostnaderna har per juli 2020 haft en kostnadsökning på 3,1 procent vilket motsvarar 105 mnkr. Faktiska årsarbetare har ökat med nästan 100 stycken jämfört med juli 2019, det motsvarar 1,2 procent. Huvuddelen av lönerrevisionen för 2020 kommer att genomföras under hösten på grund av pandemin. Dock har beräknad retroaktiv lön belastat resultatet per juli med 23 mnkr. Personalkostnaderna är 56 mnkr lägre än vad som budgeterats för perioden januari till juli 2020. Främsta orsaken är lägre pensionskostnader än budgeterat.

Inhyrd personal

Per juli uppgår kostnaderna för inhyrd personal till 117 mnkr, varav 112 mnkr avser kostnader för inhyrda läkare. Trots sänkta kostnader jämfört med föregående år är kostnaderna högre än vad som budgeterats, 23 mnkr (24,7 procent) jämfört med budget för perioden. Högst kostnader har division primärvård, 52 procent av totalen. I division psykiatri finns 23 procent av de totala kostnaderna för inhyrda läkare. Kostnaderna för inhyrd personal har minskat med 33 mnkr (21,9 procent) jämfört med samma period föregående år. Minskningen är störst inom division psykiatri, där har kostnaden minskat med 22 mnkr (45,7 procent) jämfört med samma period föregående år. Inom division primärvård har kostnaden för inhyrd personal minskat med 7 mnkr (10,5 procent).

Inhyrd personal (mnkr)	Utfall 2020-07	Utfall 2019-07	Prognos 2020	Budget 2020	Utfall 2019
Läkare	112	141	191	160	240
division medicin	5	7	9	1	15
division kirurgi	13	12	23	19	23
division psykiatri	26	48	40	32	70
division primärvård	58	65	100	100	112
division medicinsk service	10	9	19	8	20
Sjuksköterskor	3	1	4		3
Övrig personal	3	8	4	1	1
Summa inhyrd personal	117	150	199	161	244

Högspecialiserad vård avviker negativt mot budget med 30 mnkr per juli. De totala kostnaderna ligger 11 procent högre än vid motsvarande period föregående år, varav 12 mnkr avser vård som huvudsakligen avsåg 2019 men som belastar 2020. Justerat för detta uppgår ökningen till 8 procent. Prisökningen från Akademiska som är vår största leverantör, är 4,45 procent att jämföra med LPIK som är 2,9 procent. Sedan pandemins utbrott ses en kraftig minskning av både antalet skickade remisser och kostnadsökningstakten.

Kostnaden för de dyraste patienterna (fakturalopp överstigande 0,8 mnkr) belastar ej remitterande klinik, de belastar istället division hälso- och sjukvårdsgemensamt. I år är antalet fakturor över 0,8 mnkr avsevärt fler än tidigare år. Totalt summerar dessa till 56 mnkr, vilket ska jämföras med helårsutfallet om 49 mnkr under 2019. Den fortsatta kostnadsutvecklingen beror till stor del på hur pandemin utvecklar sig.

Kostnaden för vårdgarantivård, valfrihetsvård och övrig vård utan remisstväng är per juli 16 mnkr lägre än föregående år. Andra regioner och privata leverantörer har under våren ställt om och fokuserat på att ta hand om covidpatienter vilket påverkar möjligheten att söka och få vård i annan region.

Läkemedelskostnaderna har ökat med 16 mnkr (2,6 procent) men är 17 mnkr lägre än budgeterat. På smittskydd är kostnaderna 8,5 mnkr lägre än budgeterat vilket beror på betydligt färre patienter i behandling på grund av pandemin. Jämfört med samma tid föregående år är det hälften så många patienter i behandling, men enheten räknar med ett ökat patientantal under hösten.

Kostnaderna för medicinskt material har ökat med 14 mnkr (39,7 procent) jämfört med samma period föregående år vilket är kopplat till pågående pandemi. 20 mnkr avser merkostnader för covid-19. Samtidigt som vissa materialkostnader ökar, minskar andra på grund av att mindre vård utförs på grund av pandemin.

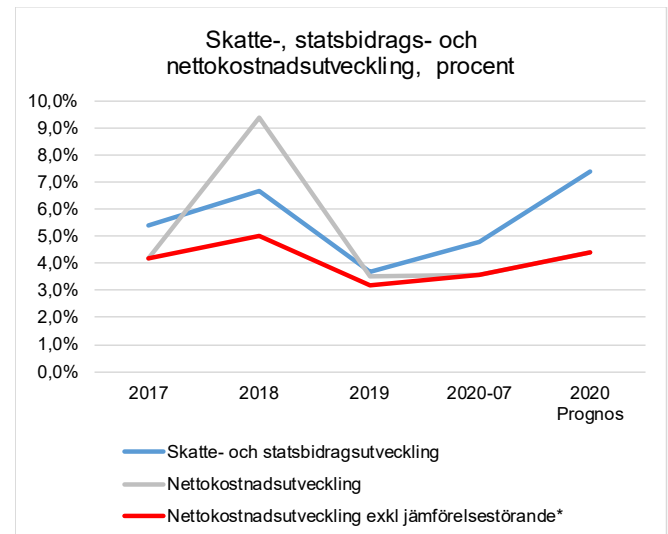
Kostnaderna för köp av trafik har minskat med 17 mnkr (3,3 procent) jämfört med samma period föregående år och 9 mnkr (1,8 procent) jämfört med vad som budgeterats för perioden. Orsaken till de minskade kostnaderna är minskat resande på grund av pandemin.

Avskrivningar

Avskrivningarna har ökat med 9 mnkr (4,0 procent) jämfört med samma period föregående år. Avskrivningar på IT-investeringar har ökat med 11 mnkr. Avskrivningar på medicinteknisk apparatur har minskat med drygt en miljon och avskrivning på övriga maskiner har minskat med knappt en miljon.

Sambandet mellan verksamhetens nettokostnader och utveckling av skatter och generella statsbidrag
Prognosticerad nettokostnadsutveckling är 4,4

procent och utfall per juli är 3,6 procent. Budgeterad nettokostnadsutveckling är 3,4 procent. Prognosticerad utveckling av skatteintäkter och statsbidrag uppgår till 7,4 procent. Utfall per juli är 4,8 procent och budgeterad utveckling av skatter och statsbidrag är 5,0 procent.

* Specifikation av jämförelsestörande poster som exkluderats från beräkning 2016, intäkt AFA 2015
2018, övertagande av kollektivtrafik samt reavinst från fastighetsförsäljning
2019, Reavinst från fastighetsförsäljning 2018

Soliditet

Soliditet är ett nyckeltal som visar hur stor andel av tillgångarna som finansieras med eget kapital. En analys av soliditeten syftar till att bedöma betalningsförmågan på lång sikt. Vid utgången av 2019 hade regionen en soliditet på 4 procent, vid utgången av 2020 prognosticeras soliditeten till 8 procent.

Pensioner intjänade år 1998 eller senare redovisas som en skuld i balansräkningen motsvarande 3 705 mnkr. Pensionsförpliktelser intjänade före 1998 redovisas i enlighet med gällande lagstiftning och regelverk som ansvarsförbindelse och uppgår till 4 398 mnkr. Om de pensionsförpliktelser som redovisas som ansvarsförbindelse räknas med blir den prognosticerade soliditeten minus 60 procent, att jämföra med minus 77 procent vid årsskiftet.

Likvida medel inklusive pensionsportfölj

Likvida medel har sedan årsskiftet ökat från 267 mnkr till 635 mnkr per 31 juli 2020. Anskaffningsvärdet på pensionsmedel uppgick till 1 248 mnkr per 31 juli 2020, vilket innebär att den samlade likviditeten uppgår till 1 883 mnkr. Kontokrediterna har inte utnyttjats under år 2020.

Pensionsportfölj

I likvida medel ingår en pensionsportfölj med placeringar i fonder. Syftet med pensionsportföljen är att över tid möta likviditetsbelastning av framtida pensionsutbetalningar. Anskaffningsvärde den 31 juli 2020 uppgår till 1 248 mnkr och marknadsvärdet till 1 370 mnkr. Hittills under året har insättning skett vid ett tillfälle uppgående till 50 mnkr.

Portföljens marknadsvärde är 16,9 procent av den totala pensionsskulden inklusive löneskatt per den 31 juli 2020. Det är en ökning gentemot den 31 december 2019 då motsvarande andel var 16,3 procent.

Pensionsåtaganden och återlånade medel till driften av verksamheten

Det totala pensionsåtagandet har minskat jämfört med föregående år med 160 mnkr. Anskaffningsvärdet på pensionsfonden har ökat med 53 mnkr, inklusive

återinvesterade fondrabatter, under året medan marknadsvärdet på placeringarna har ökat med 28 mnkr per 31 juli 2020. Detta innebär att återlånade medel minskat med 188 mnkr på balansdagen.

Pensionsportfölj mnkr	Normal andel	Anskaffningsvärde	Marknads-	Portfölj-	Marknads-	Portfölj-
			värde	andel	värde	andel
			2020-07-31	2020-07-31	2019-12-31	2019-12-31
Aktier	50%	529	646	47%	668	50%
Räntor	30%	688	694	51%	643	48%
Alternativa	20%	31	30	2%	31	2%
Totalt	100%	1 248	1 370	100%	1 342	100%

Återlån av pensionsmedel inkl löneskatt, mnkr	2020-07	2019-12	Förändring
Avgiftsbestämd ålderspension individuell del 1998-1999	208	210	-2
Avsättningar pensioner	3 497	3 344	153
Ansvarsförbindelse	4 385	4 696	-311
Totalt pensionsåtagande inkl löneskatt	8 090	8 250	-160
Finansiella placeringar för pensionsmedel, marknadsvärde	1 370	1 342	28
Återlånade medel*	6 720	6 908	-188

* Rådet för kommunal redovisning har definierat begreppet återlån som skillnaden mellan totala pensionsförpliktelser och förvaltade pensionsmedel, angivna till marknadsvärde

Upplåning

Den totala låneskulden uppgår till 200 mnkr och under 2020 har ett lån på 100 mnkr omsatts med ett nytt ettårigt lån. Region Dalarna har en kontokredit på 400 mnkr för att säkerställa kortsiktig betalningsförmåga. Under år 2020 finns en låneram på 300 mnkr som ger möjlighet till ny upplåning utöver befintliga lån.

Investeringar

Prognosen för investeringar uppgår till 859 mnkr, vilket är 106 mnkr lägre än budgeterat. Infrias prognosen skulle det innebära en genomförandegrad på 89 procent. Minskningar jämfört med budget finns på IT-investeringar (48 mnkr), fastighetsinvesteringar (39 mnkr) samt investeringar i hälso- och sjukvårdsförvaltningen (23 mnkr). *Se avsnitt "Investeringsredovisning" för fördjupad beskrivning av investeringarna.*

Verksamheternas ekonomi

Prognosen för verksamheternas nettokostnader är 93 mnkr högre än budgeterat. De största negativa budgetavvikelseerna finns inom hälso- och sjukvårdsförvaltningen (-68 mnkr), tandvårdsförvaltningen (-43 mnkr) samt kollektivtrafikförvaltningen (-12 mnkr). Finansförvaltningens prognos avviker positivt mot budget med 40 mnkr. *Se avsnitt "Driftredovisning" för fördjupad beskrivning av verksamheternas ekonomi.*

Intern styrning och kontroll

Samtliga nämnder har beslutat om internkontrollplaner för 2020 och arbete pågår för att genomföra kontrollpunkterna. Åtterrapporering har gjorts i respektive nämnds delårsrapport.

Balanskravsresultat

Balanskravet är kommunallagens regelverk för krav på ekonomisk balans mellan intäkter och kostnader. Om kostnaderna är större än intäkterna ett enskilt räkenskapsår uppstår ett underskott som ska återställas inom de tre efterföljande åren.

Regionens balanskravsresultat för 2019 var positivt och uppgick till 7 mnkr. Regionen har idag inget ackumulerat negativt balanskravsresultat att återställa. 2020 års balanskravsresultat prognosticeras till 303 mnkr.

Årets prognosticerade resultat enligt resultaträkningen är 253 mnkr, innehållande orealiserade förluster om 50 mnkr, som inte ska ingå i balanskravsresultatet.

Enligt gällande normering redovisas balanskravsutredningen nedan. Balanskravsutredningen syftar till att visa hur balanskravsresultatet har uppstått.

Balanskravsutredning (mnkr)	Delår juli 2020	Prognos 2020	Budget 2020	Bokslut 2019
Årets resultat enligt resultaträkningen	116	253	154	155
– samtliga realisationsvinster	-	-	-	-
+ realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	-	-	-	-
+ realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	-	-	-	-
+/- orealiserade vinster och förluster i värdepapper	26	50	-	-148
-/+ återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-	-	-	-
= Årets balanskravsresultat	142	303	154	7

Region Dalarna tillämpar inte resultatutjämningsreserv (RUR)

Personal

Pandemin har påverkat arbetet i olika utsträckning för i stort sett all personal inom Region Dalarna. Tack vare ett fantastiskt engagemang och kompetenta medarbetare har verksamheter ställt om och många svårt sjuka patienter har fått vård av hög kvalitet.

I samband med att vårdplatser och besökstillfällen tillskapades för covidpatienter fick många anställda byta sina ordinarie arbetsuppgifter mot arbete med vård av covidpatienter istället. Region Dalarna har, till följd av den ökade efterfrågan på vårdpersonal, även startat ett tillfälligt bemanningscenter för att rekrytera och förmedla externa undersköterskor och sjuksköterskor till Falu lasarett covidavdelningar. Sammanlagt har bemanningscentret hanterat mer än 500 intresseanmälningar och anställt ett flertal sjuksköterskor och undersköterskor. Ett 30-tal av dessa har Region Dalarna även lyckats förlänga över sommaren för att stötta upp i sommarbemanningen.

En kompetensinventering har genomförts bland Region Dalarnas anställda utifrån direktiv om att alla verksamheter behöver hjälpas åt för att bemanna covidavdelningarna. Medarbetare har flyttats från hela länet till dessa avdelningar och personal med sjukvårdsutbildning har lånats ut från central förvaltning till Hälso- och sjukvården.

Med anledning av pandemin har Region Dalarna under våren erbjudit stödsamtal och stödlinje till medarbetare, chefer och grupper. Stödet till personal, chefer och grupper är fortsatt viktigt för verksamheterna. För att minska smittspridning kan personal arbeta hemifrån i den utsträckning det är möjligt.

Ett flertal utvecklingsuppdrag har tillfälligt pausats och flera planerade utbildningar har ställts in. Mycket tid har lagts på anskaffningen av skyddsmaterial till verksamheterna samt kommunikation och information till anställda och externt.

Kollektivtrafikförvaltningens nya organisation har börjat ta form, med tillsättning av förvaltningschef och chefer för Servicetrafiken och Kvalitet och utveckling. Rekrytering av chef för Linjetrafiken pågår fortfarande. Förvaltningen har tilldelats resurser för att arbeta med arbetsmiljön. Ett tecken på att arbetsmiljön har förbättrats är att sjukfrånvaron visar en rejäl minskning jämfört mot föregående år, trots pandemi och riktlinjer att stanna hemma vid minsta luftvägssymtom.

Kompetensförsörjning

Under våren har en handlingsplan för kompetensförsörjning för Region Dalarna 2020-2030 arbetats fram.

Utbildningsanställning har erbjudits till 63 personer under 2020 inom områdena: barnmorska, anesthesi, operation, iva, distrikt, psykiatri, barn, neonatal, akutsjukvård, palliativ, diabetes, hjärt, ögon samt vård av äldre.

Löneöversyn 2020

Årets löneöversyn är som mycket annat påverkat av den pågående pandemin. För Akademikeralliansen och Lärarförbunden utbetalades löneökningarna på juni-lönen med retroaktiv verkan från och med den 1 april. Med Vårdförbundet, SRAT (barnmorskor), Naturvetarna (BMA) har regionen kommit överens om att löneöversynen skjuts upp till hösten på grund av den pågående situationen. De nationella förhandlingarna om centrala löneavtal med Kommunal, Läkarna, Vision, Akademikerförbundet SSR och Ledarna är med anledning av pandemin uppskjutna till hösten.

Personalstatistik

Definitioner:

Antal anställda är antalet personer, vilka innehar en månadsavlönad anställning.

Antal årsarbetare är antal månadsavlönade gånger anställningens överenskomna sysselsättningsgrad

Antal faktiska årsarbetare beräknas som antal anställda x anställningens sysselsättningsgrad minus tjänstledigheter utan lön, sjukledigheter > 14 dagar och grund/vidareutbildning med lön.

Arbetad tid anger antalet arbetade timmar för samtliga anställda. Inhyrd personals arbetade tid ingår inte. Redovisas med en månads fördröjning.

Helårsekvivalent är lika med 1 700 arbetade timmar.

Årsarbetare och anställda	2020	2019	Förändring 2020-2019
Antal faktiska årsarbetare	8 073	7 975	1,2%
Antal anställda, total	9 507	9 414	1,0%
- varav heltid	8 552	8 491	-
- varav deltid	955	923	-

Antal faktiska årsarbetare och anställda mäts periodens sista dag.

Medelsysselsättningsgraden 2020-07-31 var 97,1 procent - föregående tidpunkt 97,2 procent.

Förändringen av antal faktiska årsarbetare fördelar sig mellan förvaltningarna enligt nedanstående tabell.

Antal faktiska årsarbetare per förvaltning			
Förvaltning	2020-07-31	2019-07-31	Förändring
Central förvaltning	457,0	451,0	6,0
Hjälpmedel Dalarna	90,5	89,0	1,5
Hälso- och sjukvården	6 208,2	6 142,9	65,3
Hörsel & Syn	64,9	61,3	3,5
Kollektivtrafikförvaltning	82,9	90,2	-7,3
Kostsamverkan Mora	34,2	32,0	2,2
Kultur- och bildning	148,4	142,3	6,2
Patientnämnd	4,0	3,0	1,0
Regional utvecklingsfv	35,6	32,0	3,6
Regionfastigheter	22,8	25,6	-2,8
Regionservice	519,9	495,1	24,8
Revisionskontoret	1,0	1,0	0,0
Tandvårdsförvaltningen	401,9	412,5	-10,7
Totalt	8 072,9	7 975,3	97,6

Totalt har de faktiska årsarbetarna ökat med 97,6 stycken jämfört med juli 2019. De flesta ökningarna har skett inom Hälso- och sjukvården och Regionservice för att kunna hantera effekterna av pandemin.

Hjälpmedel Dalarna

Under året har det varit ett antal medarbetare som sökt nya arbeten och några som fått andra uppdrag. Det har generellt varit svårt att rekrytera både legitimerad personal och individer med teknisk spetskompetens. Introduktion av nya medarbetare är omfattande då verksamheten är komplex och det kan därmed ta tid innan ny personal kan komma i full produktion.

Kultur-och Bildning

Ökningen av antal anställda beror till största del på att vakanser har tillsatts med ordinarie personal.

Regionservice

Antalet anställda ökar till följd av den pågående pandemin. Regionservice behöver säkra verksamheten utifrån att medarbetare riskerar att bli sjuka samt att verksamheten fått fler uppdrag inom Region Dalarna. Regionservice har därför aktiverat en bemanningsstrategi i syfte att överanställa inom kritiska verksamheter, till exempel lokalvård och kost.

Tandvården

I och med rådande pandemi har rekryteringsinsatser delvis skjutits upp, vilket kan förklara att antalet faktiska årsarbetare och antal anställda minskat. Det råder också restriktivitet att ta in personal på tidsbegränsade anställningar samt att tjänstledigheter utan lön beviljats i större uträkning.

Arbetad tid (jan-juni)	Ack 2020	Ack 2019	Förändring 2020-2019
Budget Arbetad tid, timmar, anställda	7 372 409	7 206 637	2,3%
Arbetad tid timmar, anställda*	6 765 515	6 688 748	1,1%
- varav timanställda	233 765	236 455	-1,1%
- varav mertid/övertid samtlig personal	103 329	99 874	3,5%
- varav arbete under jour/beredskap läkare	89 718	83 698	7,2%
Arbetade timmar Inhyrd personal, läkare	70 173	86 837	-19,2%
Arbetade timmar Inhyrd personal, sjuksköterskor	3 527	1 796	96,4%

* Justerade timmar med hänsyn till antal arbetsdagar 2019. En dag = 51 891 tim.

Antalet arbetade timmar har ökat totalt med 1,1 procent i Region Dalarna i jämförelse med samma period 2019. Ökningen motsvarar 76 767 timmar och en stor del utgörs av timmar inom Hälso- och sjukvårdsförvaltningen samt Regionservice. Behovet av övertid har ökat inom Hälso- och sjukvården, delvis beroende på ökad sjukfrånvaro, medan det i allmänhet är oförändrat eller har minskat hos övriga förvaltningar.

Arbetade timmar för inhyrda läkare har minskat främst inom psykiatrin, men även inom primärvården.

Arbetad tid (jan-juni) förändring 2020 - 2019 per förvaltning		
Förvaltning	Timmar*	Procent*
Central förvaltning	-18 657	-3,9
Hjälpmedel Dalarna	4 350	5,8
Hälso- och sjukvården	93 631	1,8
Hörsel & Syn	-216	-0,4
Kollektivtrafikförvaltningen	-5 518	-6,7
Kostsamverkan Mora	-922	-3,3
Kultur- och bildning	1 480	1,1
Patientnämnd	-448	-10,2
Regional utvecklingsförv	875	2,9
Regionfastigheter	1 120	5,1
Regionservice	19 754	5,1
Tandvårdsförvaltningen	-18 699	-5,2
Totalt	76 767	1,1

* Justerade timmar med hänsyn till antal arbetsdagar 2019.

Finansförvaltningen och Revisionskontoret inkluderas i totalen men redovisas inte separat i tabellen.

Hälso- och sjukvården

Hälso- och sjukvården har på kort tid timanställt fler sjuksköterskor och undersköterskor som stöttar upp på covidavdelningarna. Anställningarna har i första hand skett via en samordnad funktion, ett tillfälligt bemanningscenter, som infördes i slutet på mars för att kunna möta det stora behovet av extern personal till hälso- och sjukvården.

Övertidsarbetet har ökat under perioden. En förklaring till ökningen är att vissa verksamheter vårdar covidpatienter, vilket i kombination med hög korttidssjukfrånvaro leder till ökad övertid. Även verksamheter som har lånat ut personal som gör att kvarstående personal behöver ta övertidspass för att klara den egna verksamheten.

Antalet timmar för stafettläkare har minskat under perioden. En tydlig minskning syns inom psykiatrin och primärvården, där minskningen är över 30 procent jämfört med föregående år. Däremot har division medicinsk service haft ett ökat behov av specialistläkare vilket har gjort att antalet arbetade timmar ökat inom divisionen.

Arbetade timmar för stafettsjuksköterskor har ökat, detta beror främst på bristen på anestesijuksköterskor som har gjort att division kirurgi behövt anlita specialistsjuksköterskor via bemanningsföretag för att kunna upprätthålla produktion.

Regionservice

Den registrerade ökningen av arbetad tid beror huvudsakligen på en medveten överanställning under den pågående pandemin. Vidare har tvätten i Fredriksberg fått utökade volymer av tvätt, vilket har medfört en utökning av timanställda. Minskningen av övertid beror i allt väsentligt på att det under mätperioden funnits fler anställda inom verksamheten.

Kostsamverkan

För att klara en förvärrad situation med pandemin har verksamheten förstärkt bemanningen med fler timanställda.

Hörsel och syn

Minskad arbetad tid på grund av pandemin. Majoriteten av verksamheternas målgrupper tillhör riskgrupper, främst personer över 70 år.

Arbetad tid (jan-juni) förändring 2020 - 2019 per yrkesgrupp		
Yrkesgrupp	Timmar*	Procent*
Adm/Ledn	29 590	3,3
Läkare	39 371	5,8
Medicinsk sekreterare	5 001	1,5
Rehab/Förebyggande	10 755	1,9
Service	20 812	5,5
Sjukhustekn/Lab pers	1 889	0,8
Sjuksköterskor m.fl	12 497	0,7
Tandläkare	463	0,6
Tandsköterskor m.fl	-21 345	-8,8
Teknik	6 001	6,0
Undersköterskor m.m.	-31 471	-2,5
Utb/Kultur	3 204	3,1
Summa arbetad tid	76 767	1,1

*Justerade timmar med hänsyn till antal arbetsdagar 2019.

Förändringen av den arbetade tiden fördelar sig mellan olika yrkesgrupper enligt ovanstående tabell. De största ökningarna av arbetad tid finns i yrkesgrupperna läkare, administration/ledning, service, sjuksköterskor och rehab/förebyggande. Den arbetade tiden har minskat i yrkesgrupperna undersköterskor och tandsköterskor.

Valda personal- kostnader (mkr)	2020		2019
	Ack utfall*	Prognos	Resultat
Löner exklusive sociala avgifter**	2 315	4,9%	3 999
Inhyrd personal, läkare	112	-20,8%	191
Inhyrd personal, sjuksköterskor	3	89,0%	4
Inhyrd personal, övrigt	3	-62,4%	4

* Visar ackumulerat utfall samt jämförelse med föregående år

Kostnaderna för löner (exklusive sociala avgifter) ligger både i utfallet under första halvåret och i prognosen kring fem procent högre än föregående år. Nivån är något högre än vad som budgeterats för året, 4,0 procents ökning jämfört med utfall 2019. Lönekostnaderna ökar mest i Hälso- och sjukvården och Regionsservice, vilket beror ökade kostnader för övertid, extra personal och sjuklöner som en följd av pandemin.

Kostnaden för inhyrda läkare har minskat med 21 procent jämfört med samma period föregående år. Störst är minskningen i division psykiatri, 22 mnkr vilket motsvarar 46 procent. Även i primärvården minskar kostnaderna för inhyrd personal, 7 mnkr motsvarande 11 procent. Trots minskningarna är prognosen för inhyrda läkare 30 mnkr högre än budget. Inom hälso- och sjukvården förväntar man sig ett helårsutfall för 2020 som är 50 mnkr lägre än 2019, totalt 191 mnkr.

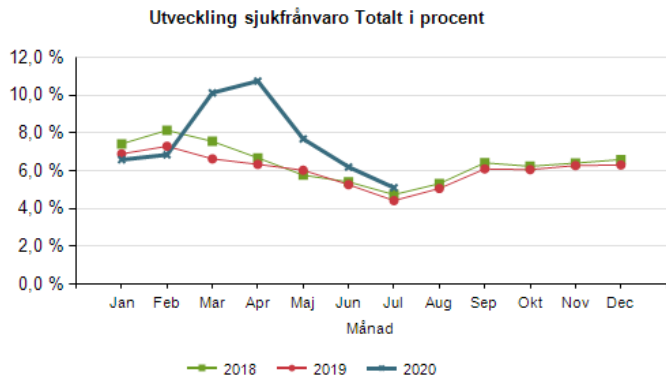
Personalomsättning per yrkesgrupp	2020	2019
Adm/Ledn	5,7%	5,1%
Läkare	3,4%	4,6%
Medicinska sekreterare	4,5%	5,7%
Rehab/Förebyggande	4,9%	6,6%
Service	2,9%	4,0%
Sjukhustekn/Lab pers	4,3%	3,7%
Sjuksköterskor m.fl	6,5%	5,8%
Tandläkare	5,6%	7,7%
Tandsköterskor m.fl	5,6%	6,0%
Teknik	7,3%	7,1%
Undersköterskor m.fl	5,7%	6,2%
Utb/kultur	6,2%	6,9%
TOTALT	5,4%	5,6%

Personalomsättningen inom Regionen visar totalt på en liten minskning jämfört med föregående år. Personalomsättningen har dock ökat inom yrkesgrupperna sjuksköterskor respektive sjukhustekniker/lab personal.

Förvaltning	Antal avgångar per förvaltning januari-juli (Tillsvidareanställd personal)		
	Totalt	Varav pension	Antal ≥ 65 år under 2020
Central förvaltning	32	14	26
Förtroenderevisorer	0	0	0
Hjälpmedel Dalarna	3	2	2
Hälso- och sjukvården	361	120	288
Hörsel och syn	0	0	2
Kollektivtrafik	6	0	0
Kostsamverkan Mora	0	0	0
Kultur- och bildning	8	2	9
Patientnämnden	0	0	0
Regional utvecklingsfv	1	0	2
Regionfastigheter	1	1	0
Regionsservice	15	5	9
Tandvårdsförvaltning	25	6	23
Totalt	452	150	361

Av de anställda som slutat sin tjänst i Region Dalarna under perioden januari till juli har 33 procent avgått med pension. 361 medarbetare är 65 år eller äldre och kan förväntas bli aktuella för pensionsavgång i närtid.

Sjukfrånvaro	Ack 2020	Ack 2019	Förändring 2020-2019 procentenheter
Sjukfrånvaro uttryckt i % av ordinarie arbetstid	7,6	6,1	+1,5
Korttidssjukfrånvaro (dag1-14) i % av ordinarie arbetstid	3,4	2,4	+1,0

Under april och maj 2020 ökade sjukfrånvaron till 10 procent av den arbetade tiden. Det var främst korttidssjukfrånvaron som ökade i och med att alla uppmanades att stanna hemma vid minsta tecken på förkylningssymtom. Under sommaren har sjukfrånvaron återgått till mer normala nivåer.

Resultaträkning

(mnkr)	Not	Utfall jan-juli 2020	Utfall jan-juli 2019	Prognos helår 2020	Budget helår 2020	Resultat helår 2019
Verksamhetens intäkter	1	1 087	1 141	1 967	1 840	2 096
Verksamhetens kostnader	2	-6 454	-6 321	-11 377	-11 169	-11 106
Avskrivningar		-225	-216	-392	-380	-380
Verksamhetens nettokostnad		-5 592	-5 397	-9 802	-9 709	-9 390
Skatteintäkter	3	3 953	4 086	7 034	7 105	7 047
Generella statsbidr/utjämn	4	1 835	1 436	3 169	2 870	2 457
Verksamhetens resultat		196	125	401	266	114
Finansiella intäkter	5	6	100	1	7	158
Finansiella kostnader	6	-85	-68	-149	-118	-117
Resultat efter finansiella poster		116	157	253	155	155
Extraordinära poster		-	-	-	-	-
Årets resultat		116	157	253	155	155
Resultat exkl orealiserade vinster/förluster		142	63	303	155	7

Balansräkning

(mnkr)	Not	Delår 2020 juli	Delår 2019 juli	Prognos 2020	Budget 2020	Bokslut 2019
TILLGÅNGAR						
Anläggningstillgångar						
Immateriella tillgångar		10	29	0	20	21
<i>Materiella tillgångar</i>						
– Mark, byggnader och tekniska anläggningar		1 973	1 917	2 640	2 559	1 934
– Maskiner och inventarier, konst		838	829	943	1 123	853
– Pågående projekt		529	234			309
Finansiella anläggningstillgångar		257	241	257	241	255
Summa anläggningstillgångar		3 607	3 250	3 840	3 943	3 372
Omsättningstillgångar						
Förråd m.m.		49	37	45	42	45
Fordringar		591	562	555	382	755
Kortfristiga placeringar	7	1 370	1 087	1 692	1 591	1 342
Kassa och bank	8	635	271	133	413	267
Summa omsättningstillgångar		2 645	1 957	2 425	2 428	2 409
SUMMA TILLGÅNGAR		6 252	5 207	6 265	6 371	5 782
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER						
Eget kapital						
– årets resultat		116	157	253	154	155
– övrigt eget kapital		236	59	236	145	81
Summa eget kapital		352	216	489	299	236
Avsättningar						
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser		3 705	3 400	3 783	3 823	3 554
Andra avsättningar		0	0	0	0	0
Summa avsättningar		3 705	3 400	3 783	3 823	3 554
Skulder						
Långfristiga skulder		203	203	203	104	203
Kortfristiga skulder		1 992	1 388	1 790	2 145	1 790
Summa skulder		2 195	1 591	1 993	2 249	1 992
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		6 252	5 207	6 265	6 371	5 782
PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER						
Ansvarsförbindelser						
Pensioner		4 385	4 586	4 312	4 520	4 696
Borgensåtaganden		1 097				891
Förvaltade stiftelser, marknadsvärde		417				429
Övriga ansvarsförbindelser		483				436

Kassaflödesanalys

(mnkr)	Not	Delår juli 2020	Delår juli 2019	Prognos 2020	Budget 2020	Bokslut 2019
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN						
Årets resultat		116	157	253	155	155
Justering för ej likviditetspåverkande poster	10	225	216	392	380	380
Övriga likviditetspåverkande poster	11	151	192	229	269	346
Poster som redovisas i annan sektion	12	-	-	-	-	0
<i>Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital</i>						
Ökning/minskning av kortfristiga fordringar		164	69	200	238	-124
Ökning/minskning förråd och varulager		-4	5	-	3	-3
Ökning/minskning av kortfristiga skulder		203	-248	-	401	173
Kassaflöde från löpande verksamhet		855	391	1 074	1 446	927
INVESTERINGSVERKSAMHET						
Investering i immateriella anläggningstillgångar		-	-	-	-	-
Försäljning av immateriella anläggningstillgångar		-	-	-	-	-
Investering i materiella anläggningstillgångar		-458	-287	-859	-965	-560
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		1	1	3	-	3
Förvärv av finansiella tillgångar		-2	-	-2	14	-14
Avyttring av finansiella tillgångar		-	-	-	-	-
Kassaflöde från investeringsverksamhet		-459	-286	-858	-951	-571
FINANSIERINGSVERKSAMHET						
Amortering av långfristiga skulder		-	-100	-	-100	-100
Utbetald utdelning		-	-	-	-	-
Kassaflöde från finansieringsverksamhet		0	-100	0	-100	-100
FÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL						
Likvida medel, inkl. placerade medel vid årets början		1 609	1 353	1 609	1 609	1 353
Likvida medel, inkl. placerade medel vid årets slut		2 005	1 358	1 825	2 004	1 609
Förändring		396	5	216	395	256

Noter

Redovisningsprinciper

Region Dalarna följer RKR:s redovisningsprinciper, samt den lagstiftning som följer av kommunal bokförings- och redovisningslag (LKBR).

Regionen avviker från rekommendationen R5 Leasing då vi redovisar samtliga leasingavtal som operationella.

Förändrade redovisningsprinciper

Inga förändrade redovisningsprinciper sedan årsredovisningen.

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN (mnkr)

Not 1 Verksamhetens intäkter	Jan-juli 2020	Jan-juli 2019	Resultat 2019
Patientavgifter	125	158	271
Försäljning av hälso- och sjukvård inkl. tandvård	315	338	539
Bidrag	350	297	655
Biljettintäkter trafiken	68	89	159
Övriga intäkter	229	259	472
Summa verksamhetens intäkter	1 087	1 141	2 096

Not 2 Verksamhetens kostnader	Jan-juli 2020	Jan-juli 2019	Resultat 2019
Lönekostnader	2 315	2 207	3 830
Sociala avgifter	796	770	1 348
Pensionskostnader	367	381	674
Övriga personalkostnader	23	38	79
Summa personalkostnader	3 501	3 396	5 931

Högspecialiserad sjukvård	427	402	719
Patienthotell	3	4	6
Köp av länssjukvård	68	64	110
Köp av primärvård	31	31	54
Hälsoval	150	142	248
Inhyrd personal	117	150	244
Läkemedel	811	794	1 061
Övriga kostnader	1 346	1 338	2 733
Summa övriga kostnader	2 953	2 925	5 175
SUMMA VERKSAMHETENS KOSTNADER	6 454	6 321	11 106

Not 3 Skatteintäkter	Jan-juli 2020	Jan-juli 2019	Resultat 2019
Preliminära skatteintäkter	4 157	4 142	7 101
Slutavräkning innevarande år	-125	-55	-63
Slutavräkning föregående år	-79	-1	9
Summa skatteintäkter	3 953	4 086	7 047

Not 4 Generella statsbidrag och utjämning	Jan-juli 2020	Jan-juli 2019	Resultat 2019
Inkomstutjämning	874	841	1 442
Regleringsbidrag /-avgift	-40	-32	-56
Kostnadsutjämning	304	109	188
Statsbidrag för läkemedel	525	496	847
Generella bidrag från staten	171	21	36
Summa generella statsbidrag och utjämning	1 835	1 436	2 457

Not 5 Finansiella intäkter	Jan-juli 2020	Jan-juli 2019	Resultat 2019
Övriga reavinster inkl. återinvesterade rabattandelar	3	3	1
Övriga finansiella intäkter	3	3	9
Orealiserade vinster på placerade pensionsmedel	-	94	148
- globala aktier	-	75	116
- svenska aktier	-	14	26
- hedge	-	0	0
- räntefonder	-	5	6
Summa finansiella intäkter exkl. jämförelsestörande	6	100	158

Not 6 Finansiella kostnader	Jan-juli 2020	Jan-juli 2019	Resultat 2019
Räntedel pensionskostnader	57	66	114
Orealiserade förluster på placerade pensionsmedel	26	-	-
Övriga finansiella kostnader	2	2	3
Summa finansiella kostnader	85	68	117

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN (mnkr)

Not 7 Pensionsportfölj

	Delår juli 2020	Delår juli 2019	Prognos 2020	Budget 2020	Bokslut 2019
Anskaffningsvärde	1 248	994	1 598	1 591	1 195
Marknadsvärde	1 370	1 087	1 692	1 591	1 342

Not 8 Kassa och bank

	Delår juli 2020	Delår juli 2019	Prognos 2020	Budget 2020	Bokslut 2019
Bank	635	271	223	413	267
<i>Regionen har en checkkredit på 400 mnkr som ej var utnyttjad vid bokslutstillfället.</i>					

Not 9 Eget kapital

	Delår juli 2020	Delår juli 2019	Prognos 2020	Budget 2020	Bokslut 2019
Ingående eget kapital	235	59	236	145	59
Justering på grund av ändrad redovisningsprincip*					-1
Justering på grund av rättelse av väsentligt fel, sjukskrivningsmiljarden 2018					19
Årets resultat	116	157	253	154	155
Årets förändring riskhanteringsfond					4
Utgående eget kapital	351	216	489	299	236
<i>varav</i>					
– Riskhanteringsfond	6	4			6
– Hälsoval	36	35			36
– Folktandvården	1	-5			1
– Hjälpmedelsnämnden Dalarna	4	0			4

* Anpassning till bokföring av placerade medel till verkligt värde

NOTER TILL KASSAFLÖDESANALYSEN (mnkr)

Not 10 Justering för ej likviditetspåverkande poster

	Delår juli 2020	Delår juli 2019	Prognos 2020	Budget 2020	Bokslut 2019
Avskrivningar	225	216	392	380	380
Summa justering ej likviditetspåverkande poster	225	216	392	380	380

Not 11 Övriga likviditetspåverkande poster

	Delår juli 2020	Delår juli 2019	Prognos 2020	Budget 2020	Bokslut 2019
Avsättningar för pensioner	151	192	229	269	346
Summa investeringar	151	192	229	269	346

Not 12 Realisationsresultat vid försäljning av anläggningstillgångar

	Delår juli 2020	Delår juli 2019	Prognos 2020	Budget 2020	Bokslut 2019
Vinst	-	-	-	-	0
Utrangeringar	-	-	-	-	-
Summa försäljningar/utrangeringar	0	0	0	0	0

Drift och investeringsredovisning

Driftredovisning

Driftredovisning (mnkr)	Intäkter		Kostnader		Avskrivningar		Nettokostnader			
	Utfall 2020-07	Utfall 2019-07	Utfall 2020-07	Utfall 2019-07	Utfall 2020-07	Utfall 2019-07	Prognos 2020	Budget 2020	Budget-avvikelse	Utfall 2019
Styrelse/nämnd										
Hälso- och sjukvård/ Hälso- och sjukvårdsnämnden	1 254	1 253	-4 989	-4 875			-6 316	-6 248	-68	-6 155
Central förvaltning, Hälsoval/ Regionstyrelsen	93	98	-985	-954			-1 533	-1 527	-6	-1 411
Central Förvaltning, övrigt/ Regionstyrelsen	272	271	-456	-425			-307	-305	-3	-312
Hörsel och syn RD/ Hälso- och sjukvårdsnämnd	11	13	-47	-48			-63	-63	0	-59
Finansförvaltning/ Regionstyrelsen	213	171	-328	-320			-506	-546	40	-467
Fastighetsnämnden	329	323	-299	-295			42	36	6	47
Service-nämnden	213	207	-210	-199			8	10	-2	12
Kultur och bildningsnämnden	62	61	-156	-152			-166	-164	-3	-162
Tandvårdsnämnden	63	96	-222	-241			-259	-259	0	-236
<i>Tandvårdsnämnden, avkastningskrav</i>							-37	7	-43	
Kollektivtrafiknämnden	194	233	-575	-592			-617	-605	-12	-608
Patientnämnden	0	0	-3	-4			-6	-6	1	-6
Revision	0	0	-2	-2			-7	-7	0	-7
Gemensam nämnd Hjälpmedel Dalarna	91	91	-95	-92			-6	-3	-3	0
Regional utvecklingsnämnd	16	13	-36	-29			-30	-30	0	-26
Gemensam nämnd för kost- samverkan	19	20	-19	-20			-1	0	-1	0
Justering av poster som inte ingår i "Verksamhetens intäkter" och "Verksamhetens kostnader" i resultat- räkningen.	-1 742	-1 712	1 968	1 928						
Avskrivningar i resultat- räkningen					-225	-216				
Summa enligt Resultaträkning	1 087	1 140	-6 455	-6 320	-225	-216	-9 802	-9 709	-93	-9 390

Driftredovisning hälso- och sjukvård (mnkr)	Intäkter		Kostnader		Nettokostnader			
	Utfall 2020-07	Utfall 2019-07	Utfall 2020-07	Utfall 2019-07	Prognos 2020	Budget 2020	Budget-avvikelse	Utfall 2019
Division								
Medicin	156	153	-1 590	-1 550	-2 437	-2 432	-5	-2 369
Kirurgi	163	152	-1 384	-1 371	-2 087	-2 058	-29	-2 072
Psykiatri	93	96	-560	-577	-793	-809	16	-775
Primärvård	840	832	-913	-896	-67	-63	-4	-69
HS gemensamt	19	78	-287	-264	-471	-441	-30	-469
Medicinsk service	296	306	-569	-555	-461	-444	-17	-401
Justering av förvaltnings- interna poster	-313	-363	313	338				
Summa	1 254	1 253	-4 989	-4 875	-6 316	-6 248	-68	-6 155

Verksamheternas ekonomi

Prognosen för verksamheternas nettokostnader är 93 mnkr högre än budgeterat. De största negativa budgetavvikelserna finns inom hälso- och sjukvårdsförvaltningen (-68 mnkr), tandvårdsförvaltningen (-43 mnkr) samt kollektivtrafikförvaltningen (-12 mnkr). Finansförvaltningens prognos avviker positivt mot budget med 40 mnkr.

Hälso- och sjukvården

Hälso- och sjukvårdens prognos avviker negativt mot budget med 68 mnkr. Utgångspunkten för 2020 innefattar ett spararbete för hälso- och sjukvården uppgående till 125 mnkr. Förutom direkta budgetanpassningar finns en handlingsplan för ekonomi i balans, den summerar till 82 mnkr. Flera åtgärder är igångsatta men en del också satta på paus på grund av pandemin. Endast viss effekt av åtgärderna har räknats hem i prognosen.

Det är mycket svårt att i nuläget förutse vilka ekonomiska konsekvenser som pandemin leder till, i prognosen uppgår merkostnaderna i hälso- och sjukvården till 175 mnkr och ett motsvarande statsbidrag ingår i prognosen. Merkostnaderna består av personalkostnader till största del men också kostnader för medicinskt material, provtagning och läkemedel. Regionen förutsätter att staten kommer att ge full kostnadstäckning i form av statsbidrag för de merkostnader som uppstår som en följd av covid-19.

Det har beslutats att statsbidrag för kömiljardens prestationsbaserade delar ska betalas ut baserat på befolkningsstorlek med anledning av pandemin, 61 mnkr finns med i prognosen. Patientintäkter och såld vård prognosticeras att bli 80 mnkr lägre än budgeterat, vilket är en effekt av pandemin.

Effekter av pandemin som syns på personalkostnaderna är extra personal som anställts, ökad övertidsersättning samt ökade sjuklönekostnader.

Den högspecialiserade vården prognosticeras bli 44 mnkr dyrare än budgeterat och vårdgarantivård, valfrihetsvård samt övrig vård utan remisstväng beräknas överskrida budget med 15 mnkr.

Läkemedelskostnaderna beräknas i prognos bli 8,3 mnkr lägre än budgeterat vilket beror på färre patienter i behandling på grund av pandemin.

Kostnad för inhyrd personal har minskat med 28 mnkr (20 procent) jämfört med samma period föregående år. Trots detta avviker kostnaden negativt mot budget och prognosticeras bli 21 mnkr högre än budgeterat på helåret.

Tandvårdsförvaltning

Tandvården har kraftigt minskade intäkter på grund av pandemin. På grund av materialbrist togs i mitten på mars beslutet att endast erbjuda akuttandvård. Patientenkäterna minskar med cirka 0,5 mnkr per dag på grund av detta och sammanlagt prognosticeras intäktsbortfallet bli 70 mnkr. Kostnader för material, sjukresor och tolkar beräknas minska med 19 mnkr. Sammantaget avviker prognosen med minus 43 mnkr mot budget.

Kollektivtrafikförvaltningen

Justeringar, förutom de som är kopplade till pandemin jämfört med budget härrör till största delen olika poster inom

planen för ”Ekonomi i balans” samt sparpaketet som inte beräknas ge effekt under 2020.

Som en konsekvens av pandemin beräknas biljettintäkterna sjunka med 45 mnkr och kostnaderna med 19 mnkr. Främst är det incitamentsersättningarna som blir lägre.

Finansförvaltningen, drift

Finansförvaltningen prognosticerar ett överskott jämfört med budget som uppgår till 40 mnkr. Främsta orsaken till överskottet är statens stöd för sjuklönekostnader samt sänkta kostnader för pensioner.

Övriga förvaltningar

Hälsoval, Central förvaltning, Regionenservice, Kultur- och bildning samt de två gemensamma nämnderna, hjälpmedel och kostsamverkan Mora prognosticerar alla ett resultat som avviker negativt mot budget, vilket sammantaget uppgår till 18 mnkr. På samtliga förvaltningar är orsaken till budgetavvikelsen helt eller delvis relaterad till pandemin.

Investeringsredovisning

Investeringsredovisning (mnr)	Ack. utfall	Prognos	Budget
Fastighetsnämnden	339	561	600
Regionstyrelsen	52	110	150
– varav IT-investeringar	50	100	148
– varav övrigt	2	10	2
Hälso- och sjukvårdsnämnden	40	111	134
– varav Hälso- och sjukvård	39	109	132
– varav Hörsel och syn RD	1	2	2
Servicenämnd	4	17	9
Gemensam nämnd kostsamverkan	0	0	1
Gemensam nämnd för hjälpmedel	18	36	36
Tandvårdsnämnden	2	13	19
Kultur- och bildningsnämnden	1	7	7
– varav konstnärlig utsmyckning	1	5	5
Kollektivtrafiknämnden	1	3	9
Summa	457	859	965

Investeringsbudgeten för 2020 uppgår till 965 mnr, investeringsramarna har justerats vid två tillfällen under året. Vid Regionfullmäktige i mars togs beslut om att utöka fastighetsnämndens budget med 120 mnr som en följd av beslutet att Region Dalarna förvärvar samtliga fastigheter i bolaget Dalatrafik Service AB. Övertagande av fastigheterna har skett den 1 juni 2020. Den andra justeringen av investeringsramar beslutades av Regionfullmäktige i april då ramarna ökades med 65 mnr, 38 mnr avsåg IT-investeringar och 25 mnr investeringar i Hälso- och sjukvårdsförvaltningen.

Prognosen för investeringar uppgår till 859 mnr, 106 mnr lägre än budgeterat. Infrias den skulle det innebära en genomförandegrad på 89 procent. Minskningar jämfört med budget finns på IT-investeringar (48 mnr), fastighetsinvesteringar (39 mnr) samt investeringar i hälso- och sjukvårdsförvaltningen (23 mnr).

Regionfastigheters investeringsplan håller historiskt höga investeringsvolymerna. Det beror huvudsakligen på att fastighetsbeståndet är åldrat, snabb medicinteknik utveckling samt ökade samhällskrav avseende fastigheternas robusthet och redundans. Projektaktiviteten är hög och bland mer omfattande åtgärder kan följande nämnas:

Igångsättningsbeslut har fattats för projektet *Mora lasarett, tillbyggnad för vårdcentral, habilitering m m*, med planerad byggstart under hösten. För projekten *Mora lasarett, Anpassning för Endoskopin* samt *Mora lasarett, Anpassning Mottagningsenheten* har förslagshandlingar tagits fram, med planerade byggstart hösten 2020.

Ett stort projekt på Falu lasarett har nyligen färdigställts; *Ombyggnad av medicinkliniken etapp 2*. Därmed har under de senaste två åren cirka 4 400 kvm av medicinklinikens vårdavdelningar och mottagningar på lasarettet moderniserats. Några stora pågående projekt är *Falu lasarett, tillbyggnad hus 09 för IVA m fl*, där en förslagshandling nu finns framme för beslut, samt *Falu lasarett, hus 11, Ombyggnad för ortopederna*, med byggstart efter sommaren.

På Ludvika lasarett har projektet *Ombyggnad för medicinmottagning* färdigställts under våren. Projektet *Ombyggnad för Psykiatrimottagning* färdigställs under sommarperioden och verksamheten flyttar in i september.

Projektet *Avesta lasarett, Ny huvudentré* är något förskjutet på grund av leveransförseeningar föranledda av pandemin och färdigställs i slutet av augusti. Projekt *Nybyggnation av bussdepå, Gonäs, Ludvika* fortlöper och beräknar kunna färdigställas under december månad.

Generellt över länet pågår på lasarett projekt med utbyte och standardhöjning avseende brandlarm, hissar, elförsörjning och andra tekniska installationer.

